

TÜRKİYE' DE MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM ve PARA POLİTİKASI

8 Eylül, 2021

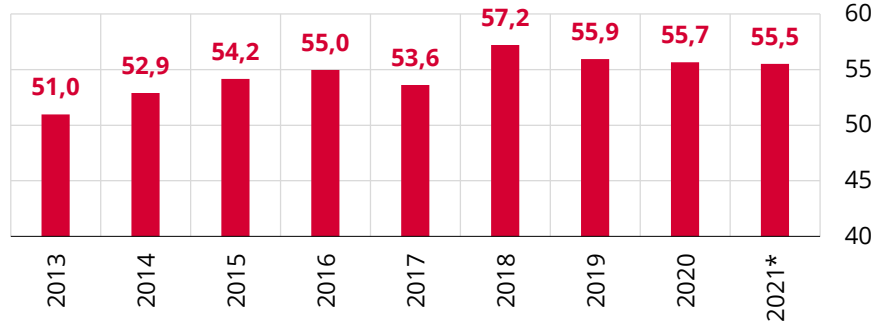
Ankara

Avrupa ile Ekonomik İlişki

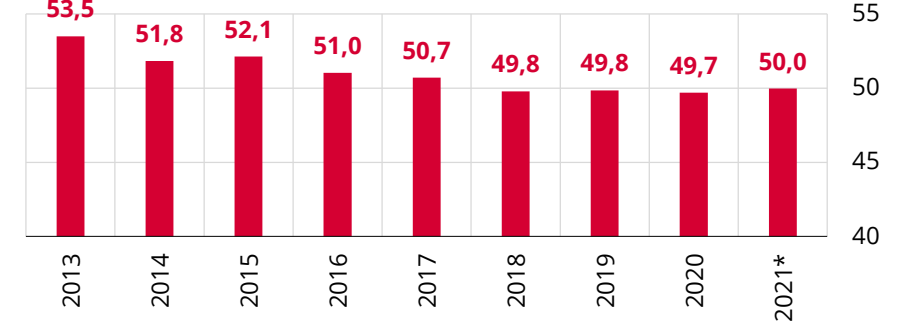
Avrupa Birliği, Türkiye'nin en önemli ticaret ve yatırım ortaklarının başında gelmektedir.

Avrupa'nın Toplam İhracat İçindeki Payı (%)

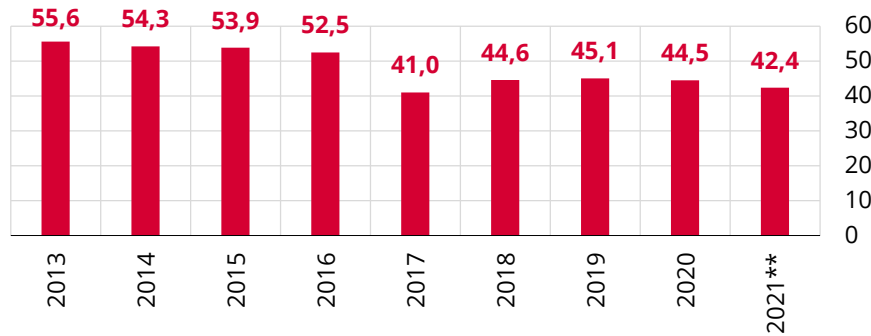

Kaynak: TÜİK

Avrupa'nın Toplam İthalat İçindeki Payı (%)

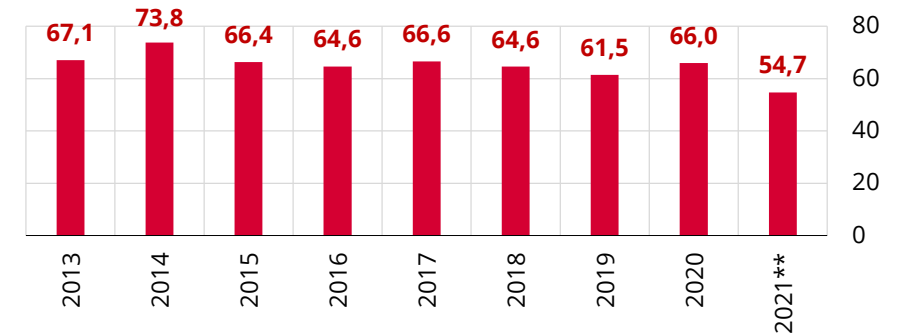

Avrupa'nın Toplam Yabancı Ziyaretçi İçindeki Payı (%)

Kaynak: TÜİK, TCMB

Avrupa'nın Toplam Doğrudan Yatırımlar İçindeki Payı (%)

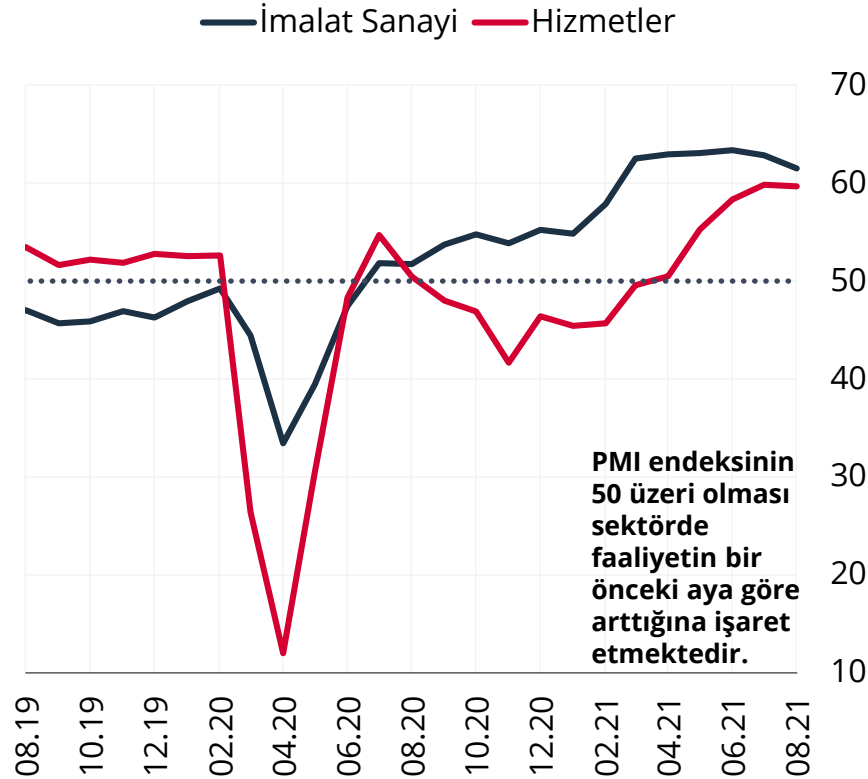
* Temmuz ayı itibarıyla.

** Haziran ayı itibarıyla 12-aylık birikimli.

Küresel Büyüme

Avrupa ekonomisi, aşılama faaliyetlerinin yanı sıra para ve maliye politikalarının desteğiyle toparlanmaya devam etmektedir.

Avrupa PMI Endeksleri

Kaynak: IHS Markit

Son Gözlem: Ağustos 2021

Türkiye'nin Ana Ticaret Ortakları 2021 Yılı Büyüme Tahminleri* (%)

	2020	2021Ç2 (Yıllık, Gerçekleşme)	Nisan Ayındaki 2021 Tahmini	Ağustos Ayındaki 2021 Tahmini
Euro Bölgesi	-6,3	14,3	4,2	4,8
Almanya	-4,6	9,4	3,3	3,3
İngiltere	-9,8	22,2	5,4	6,8
ABD	-3,5	12,2	6,2	6,2
Irak	-	-	1,9	2,0
İtalya	-8,9	17,3	3,9	5,3
Fransa	-7,9	18,7	5,3	5,9
İspanya	-10,8	19,8	5,5	6,0
Hollanda	-3,8	9,7	2,6	3,0
İsrail	-2,4	15,0	5,1	5,0
Rusya	-3,0	10,3	2,9	3,8
Romanya	-3,9	13,6	5,0	7,2
Belçika	-6,3	14,9	3,8	4,8
Polonya	-2,7	11,0	4,1	4,9
Çin	2,3	7,9	8,7	8,6
BAE	-6,1	-	1,0	1,2

Kaynak: Consensus Economics, Dünya Bankası

Son Gözlem: Ağustos 2021

* Ülkeler Türkiye ihracatındaki paylarının büyüklüğüne göre sıralanmıştır. Irak ve BAE için Dünya Bankası tahminleri kullanılmış, karşılaştırma Ocak-Haziran ayları için yapılmıştır.

Seçili Ülkelerde Covid-19 Dönemi Destek Harcamaları

Salgın döneminde
ülkeler doğrudan kamu
harcamaları, diğer
destekler ve teşviklerle
ekonomilerini
desteklemiştir.

Gelişmiş Ülkelerde Kamu Sektörü Destek ve Teşvikleri (% GSYH)

	Ek Harcamalar ve Vazgeçilen Kamu Gelirleri	Sermaye, Kredi ve Diğer Likidite Destekleri*
Danimarka	3,5	15,7
İsveç	4,2	5,3
Finlandiya	4,3	7,5
G. Kore	4,5	10,1
Norveç	7,4	4,5
İspanya	7,6	14,4
İsviçre	7,8	6,2
Belçika	8,2	11,9
Fransa	9,6	15,2
Çekya	9,6	15,5
Hollanda	10,3	8,1
İtalya	10,9	35,3
Almanya	13,6	27,8
Kanada	15,9	4,0
İngiltere	16,2	16,7
Japonya	16,5	28,3
Avustralya	18,4	1,8
Singapur	18,4	4,7
Yeni Zelanda	19,3	1,6
ABD	25,4	2,4
Ortalama	17,3	11,4

Kaynak: IMF

Son Gözlem: Temmuz 2021

Gelişmekte Olan Ülkelerde Kamu Sektörü Destek ve Teşvikleri (% GSYH)

	Ek Harcamalar ve Vazgeçilen Kamu Gelirleri	Sermaye, Kredi ve Diğer Likidite Destekleri*
Meksika	0,7	1,2
Mısır	1,6	0,1
Pakistan	2,0	0,0
Suudi Arabistan	2,2	0,8
Arnavutluk	2,3	1,6
BAE	2,5	0,0
Tunus	2,7	0,8
Türkiye	2,7	9,5
Filipinler	2,7	0,9
Romanya	3,2	4,2
Hindistan	3,5	5,2
Endonezya	4,5	0,9
Rusya	4,5	1,5
Kolombiya	4,7	5,7
Çin	4,8	1,3
Güney Afrika	5,9	4,1
Polonya	6,5	4,8
Peru	7,8	11,8
Brezilya	9,2	6,2
Tayland	11,4	4,2
Şili	14,1	2,5
Ortalama	4,1	2,6

Kaynak: IMF

Son Gözlem: Temmuz 2021

* Bütçe dışı fonlar da dahil olmak üzere sermaye enjeksiyonları ve varlık alımları gibi destekleri içermektedir.

Ekonomik ve Finansal Göstergeler: Gelişmekte Olan Ülkeler

Son dönemde cari denge iyileşmekte, rezervler ise artış eğilimine girmiştir. Enflasyonda düşüşün son çeyrekte başlaması öngörülmektedir.

	TÜFE (Yıllık, %)	Politika Faizi (%)	CDS	Cari Denge* GSYH)	(% Rezerv** (Altın Dahil, Milyar Dolar)	Rezerv/GSYH** (%)	Bütçe Dengesi* (% GSYH)	Dış Borç/GSYH* (%)
Arjantin	51.80	38.00	963.07	0.69	42.00	11.04	-4.72	70.36
Türkiye	19.25	19.00	366.26	-4.99	118,40	16.50	-2.25	62.27(~55)***
Brezilya	8.99	5.25	175.63	-1.26	352.00	24.40	-9.14	44.07
Rusya	6.46	6.50	77.14	2.45	591.00	39.84	-3.91	31.75
Hindistan	5.59	4.00	68.08	0.92	615.00	23.46	-9.22	21.73
Meksika	5.81	4.50	83.89	2.57	199.00	18.54	-1.41	42.79
Macaristan	4.60	1.50	51.09	0.16	111.00	23.63	-8.10	160.23
G.Afrika	4.60	3.50	183.53	2.88	54.00	18.04	-11.25	54.56
Polonya	5.40	0.10	48.50	2.29	159.00	26.83	-7.00	60.84
Filipinler	4.00	2.00	42.77	3.29	106.00	29.46	-9.01	27.25
Romanya	4.95	1.25	88.92	-6.16	49.00	19.97	-9.20	53.61
Şili	4.50	1.50	62.83	0.73	42.00	16.84	-0.33	85.47
Kolombiya	4.44	1.75	129.72	-3.77	58.00	21.51	-5.77	57.92
Malezya	2.20	1.75	47.28	4.55	111.00	33.00	-3.41	73.47
Endonezya	1.59	3.50	71.82	-0.18	137.00	12.95	-2.20	39.27
Tayland	0.45	0.50	39.98	0.89	250.00	49.95	-5.84	37.15
Çin	1.00	3.85	32.73	2.35	3353.00	22.78	-6.17	17.06

Kaynak: Bloomberg, Trading Economics, IMF, Worldbank

Gözlem Tarihi: 3 Eylül 2021

* Türkiye verilerinde GSYH için 2020 yılı, diğer veriler için 2021 yılı 1. Çeyrek verileri; diğer ülke verilerinde 2020 yılı verileri kullanılmıştır.

** Rezerv verisinde Türkiye için Ağustos ayı verileri; diğer ülkelerin için Temmuz ayı verileri kullanılmıştır. Tüm ülkelerde GSYH için 2020 verileri kullanılmıştır.

*** Dış borç istatistikleri revizyonu sonrası tahmini değer.

Ekonomik ve Finansal Göstergeler: Gelişmiş Ülkeler ve Türkiye

Gelişmiş ülkelerde politika faizleri düşük seviyelerini korumaktadır.

Birçok ülkede bütçe açığı yükselmiştir.

	TÜFE (Yıllık, %)	Politika Faizi (%)	CDS	Cari Denge* (% GSYH)	Rezerv** (Altın Dahil, Milyar Dolar)	Rezerv/GSYH** (%)	Bütçe Dengesi* (% GSYH)	Dış Borç/GSYH* (%)
Türkiye	19,25	19,00	366,26	-4,99	118,40	16,50	-2,25	62,27 (~55)***
ABD	5,40	0,25	9,96	-3,16	589,00	2,80	-11,90	102,10
Avustralya	3,80	0,10	14,53	3,13	48,00	3,70	0,21	129,60
Kanada	3,70	0,25	18,67	-0,98	89,00	5,40	-1,70	142,80
Yeni Zelanda	3,30	0,25	14,93	-1,40	14,00	6,60	-10,56	83,70
Norveç	3,00	0,00	9,76	3,36	81,00	22,40	-2,39	180,10
Birleşik Krallık	2,00	0,10	10,59	-3,22	167,00	6,20	-14,22	345,04
Euro Bölgesi	3,00	0,00	-	2,51	1040,00	5,50	-7,20	130,40
İsveç	1,40	0,00	8,32	5,70	57,00	10,60	-8,83	164,20
Japonya	-0,30	-0,10	17,81	3,40	1373,00	27,10	-10,06	92,80

Kaynak: Bloomberg, Trading Economics, IMF, Worldbank

Gözlem Tarihi: 3 Eylül 2021

* Türkiye verilerinde GSYH için 2020 yılı, diğer veriler için 2021 yılı 1. Çeyrek verileri; diğer ülke verilerinde 2020 yılı verileri kullanılmıştır.

** Rezerv verisinde Türkiye için Ağustos ayı verileri; diğer ülkelerin için Temmuz ayı verileri kullanılmıştır. Tüm ülkelerde GSYH için 2020 verileri kullanılmıştır.

*** Dış borç istatistikleri revizyonu sonrası tahmini değer.

Borçluluk Gelişmiş Ülkeler ve Türkiye- Karşılaştırma

Gelişmiş ülkelerde farklı sektörlerde borç seviyeleri yüksek seyretmektedir.

Toplam Borç (% GSYH)

	Kamu	Finansal Olmayan Şirketler	Finansal Şirketler	Hanehalkı	Toplam
Türkiye	43,60	71,54	30,50	17,76	163,41
Yeni Zelanda	45,88	77,03	56,30	98,75	277,96
Avustralya	60,97	69,74	46,27	123,54	300,53
ABD	128,95	83,53	83,64	78,77	374,89
Euro Bölgesi	122,58	115,82	121,57	62,99	422,96
İsveç	43,57	177,45	112,67	96,10	429,79
Norveç	53,09	156,62	113,37	114,28	437,36
Kanada	118,24	131,37	142,38	110,56	502,54
İngiltere	133,35	81,24	200,63	91,92	507,15
Japonya	251,36	114,39	189,95	63,22	618,92

Kaynak: IIF

Gözlem Tarihi: 2021 Ç1

Borçluluk Gelişmekte Olan Ülkeler ve Türkiye- Karşılaştırma

Gelişmekte olan ülkelere kıyasla Türkiye, kamu ve hanehalkı borçluluğunda görece olumlu ayrılmaktadır.

Toplam Borç (% GSYH)

	Kamu	Finansal Olmayan Şirketler	Finansal Şirketler	Hanehalkı	Toplam
Endonezya	41,01	22,51	8,25	17,74	89,52
Meksika	39,31	26,14	15,57	16,54	97,56
Arjantin	73,82	15,77	6,80	4,32	100,71
Rusya	21,84	89,39	10,69	21,91	143,82
Kolombiya	69,43	34,63	7,02	33,15	144,23
Çekya	43,35	34,63	45,18	34,35	157,52
Türkiye	43,60	71,54	30,50	17,76	163,41
Polonya	60,64	44,59	26,43	34,92	166,58
Güney Afrika	81,10	39,66	25,40	36,35	182,51
Hindistan	84,21	56,65	3,62	38,98	183,47
Macaristan	85,75	70,41	9,46	21,10	186,72
Tayland	47,16	53,57	41,59	78,72	221,03
Brezilya	92,70	53,90	48,77	36,80	232,17
Malezya	62,87	73,87	29,57	77,12	243,43
Şili	33,87	117,19	51,14	45,32	247,52

Kaynak: IIF

Gözlem Tarihi: 2021 Ç1

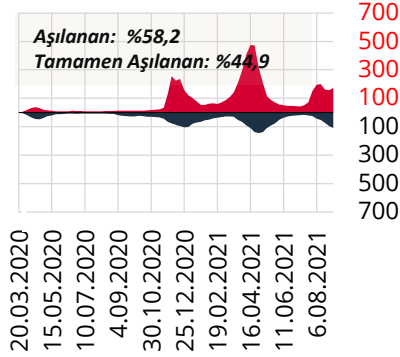
Salgının Seyri

Vaka sayılarının yeniden artmasına sebep olan yeni virüs varyantları, salgının seyri konusundaki belirsizliğin sürmesine yol açmaktadır.

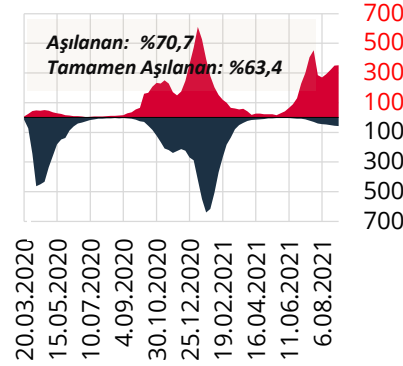
Aşılama konusunda ilerleme kaydeden ülkelerin can kayıplarında düşüş görülmektedir.

Türkiye

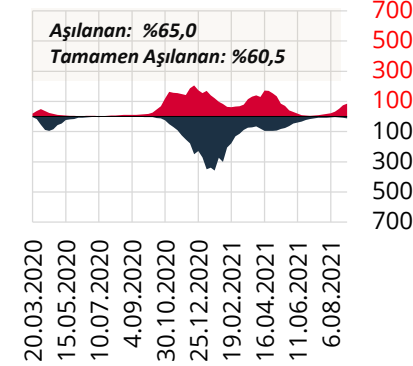
■ Yeni Vaka Sayısı (100 Bin Kişi Başına)
■ Ölüm Sayısı (5 Milyon Kişi Başına)

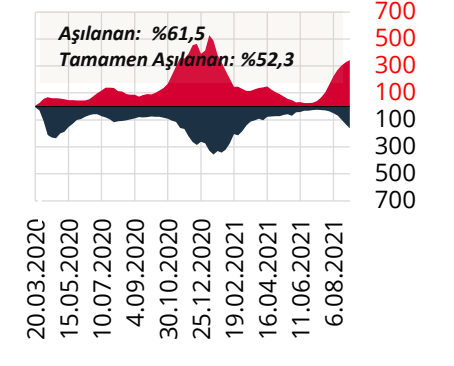
İngiltere

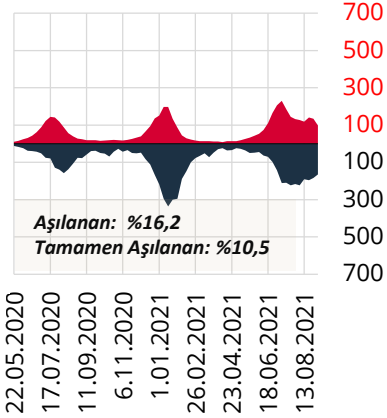
Almanya

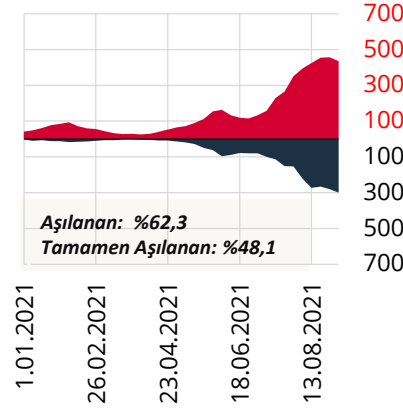
ABD

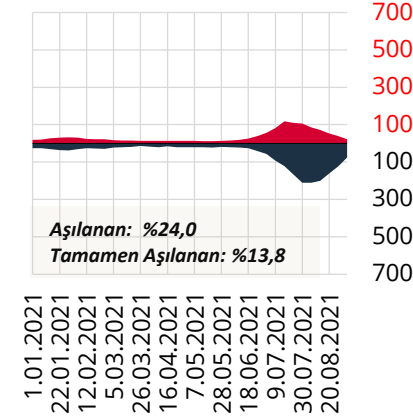
Güney Afrika

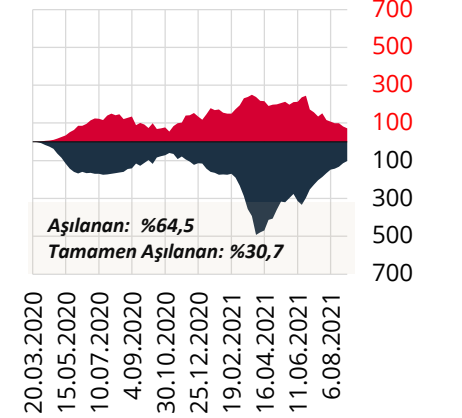
Malezya

Endonezya

Brezilya

Kaynak: Our World in Data

Gözlem Tarihi: 3 Eylül 2021

Aşılama ve Ekonomik Normalleşme

Aşılamanın toplum geneline yayılması ve vaka sayılarındaki düşüşle birlikte salgın tedbirlerinin kademeli olarak kaldırılması iktisadi faaliyeti desteklemektedir.

Bir Doz ve İki Doz Aşı Olanların Toplam Nüfusa Oranı (%)

	Bir Doz	İki Doz
İspanya	78,8	73,3
İngiltere	70,8	63,7
İsrail	68,5	62,7
İtalya	71,7	62,3
Almanya	65,3	60,9
Fransa	72,2	60,6
ABD	61,6	52,3
Polonya	51,3	50,1
Japonya	59,6	48,1
Türkiye	58,7	45,4
Brezilya	64,9	31,2
Meksika	45,3	27,5
Romanya	27,6	27
Rusya	30,5	26,3
Endonezya	24,6	14
Hindistan	37,9	11,5
Güney Afrika	17	10,8

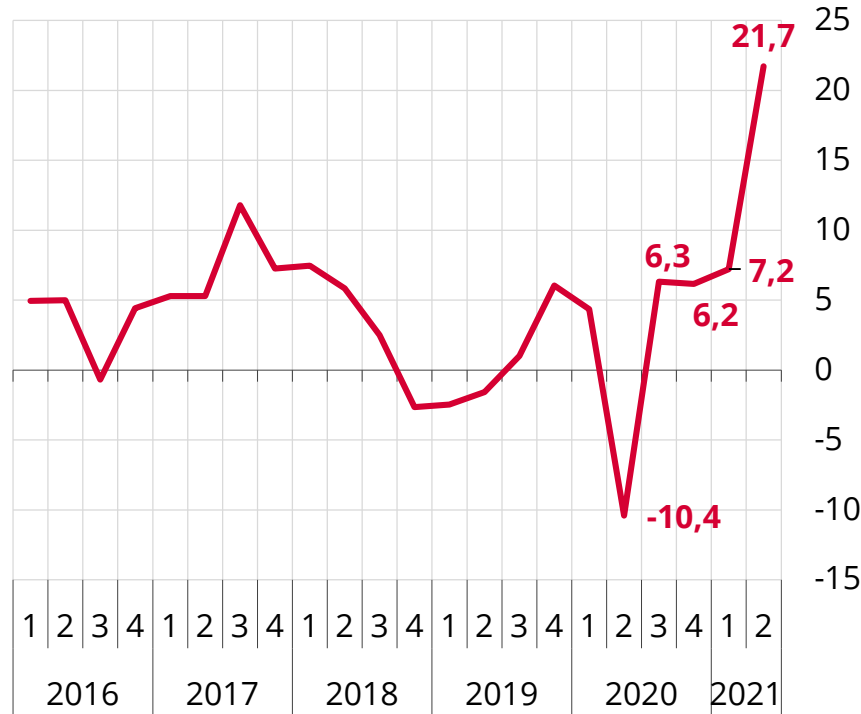
Kaynak: Our World in Data

Son Gözlem: 6 Eylül 2021

İktisadi Faaliyet

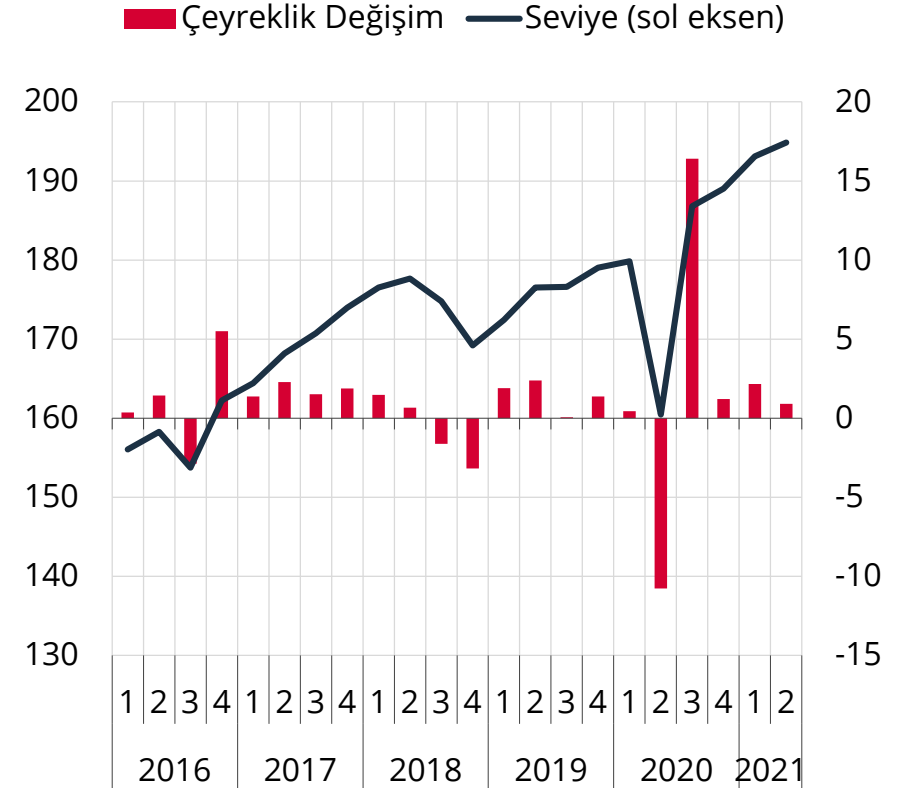
İktisadi faaliyet 2021 yılı ikinci çeyreğinde gücünü korumuştur.

GSYİH (Yıllık % Değişim)

Kaynak: TÜİK

GSYİH (Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış, Zincirlenmiş Hacim Endeksi, 2009=100)

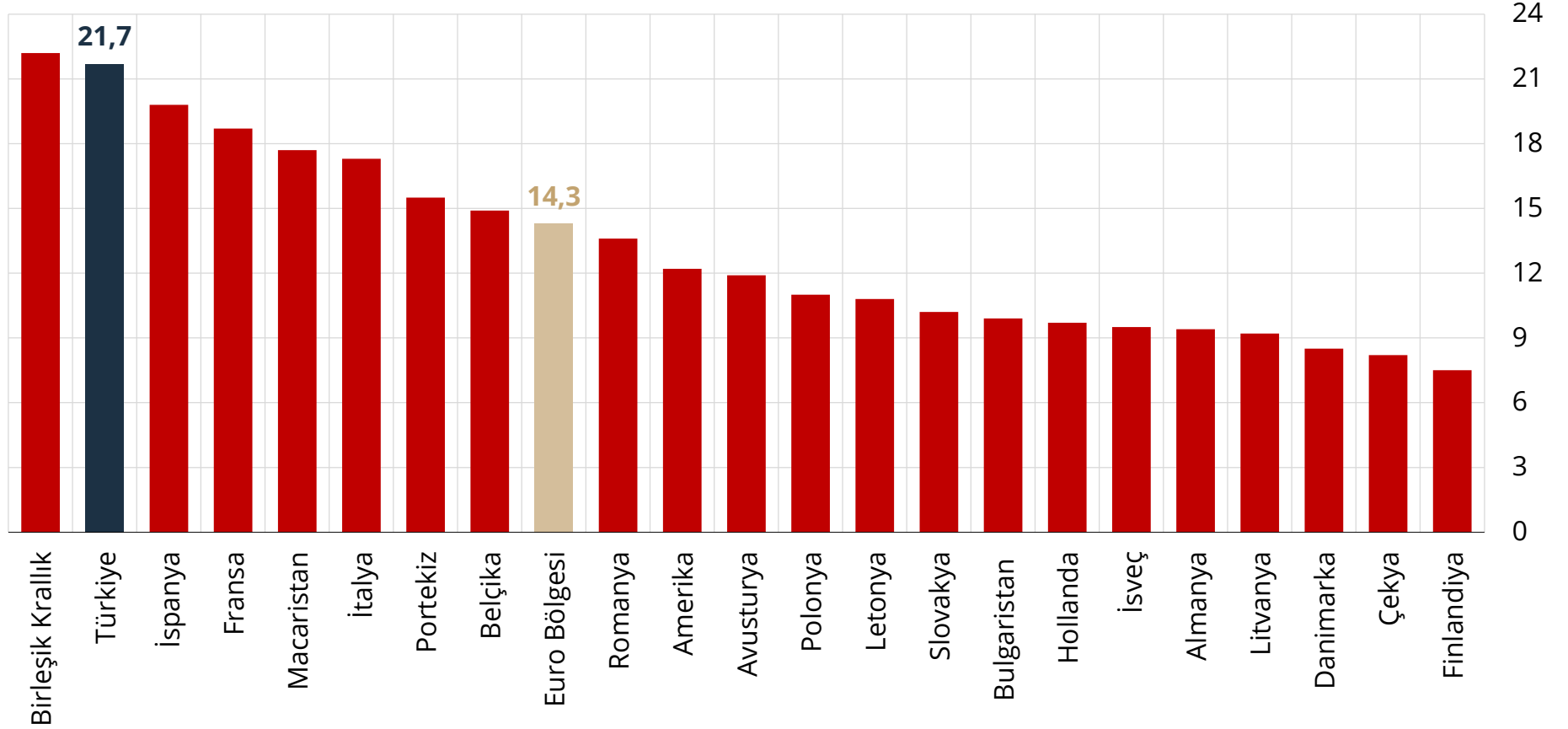

Son Gözlem: 2021 Ç2

Ülkelere Göre Büyüme Oranları-2021 İkinci Çeyrek

2021 yılı ikinci çeyreğinde Türkiye'nin büyüme performansı birçok ülkeyi geride bırakmıştır.

2021 İkinci Çeyrek Büyüme Oranları (% , 2020 İkinci Çeyreğine Göre)

Kaynak: Eurostat, ONS

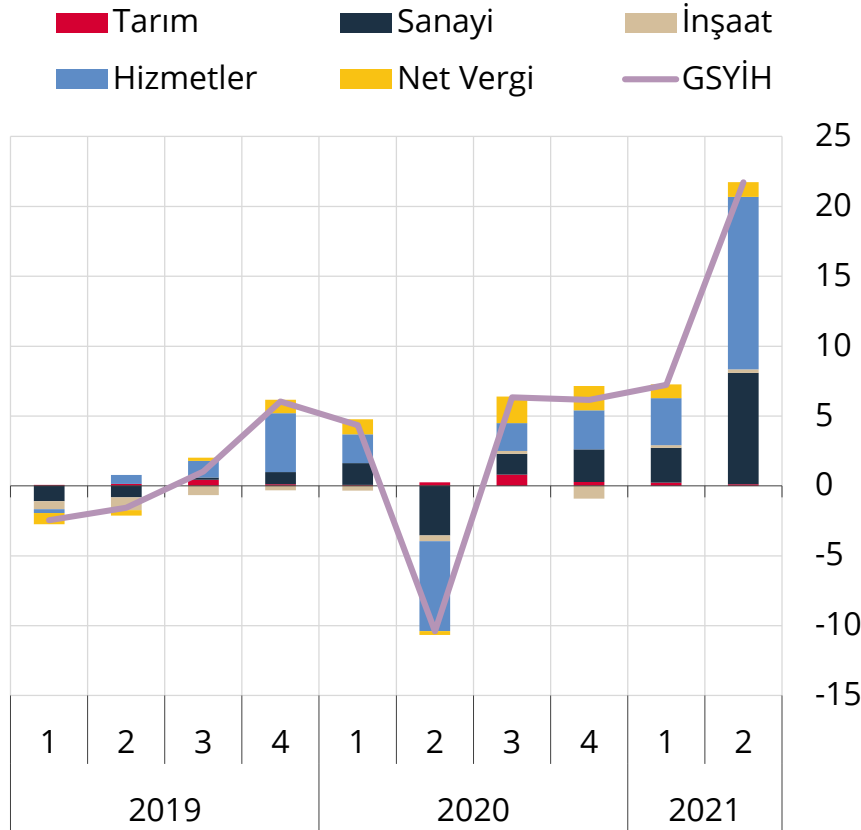
Gözlem Tarihi: 2021Ç2

İktisadi Faaliyet

Tüketim ve makine-teçhizat yatırımları yurt içi talebin temel sürükleyicisi olmuştur.

Net ihracatın katkısında belirgin bir iyileşme görülmüştür.

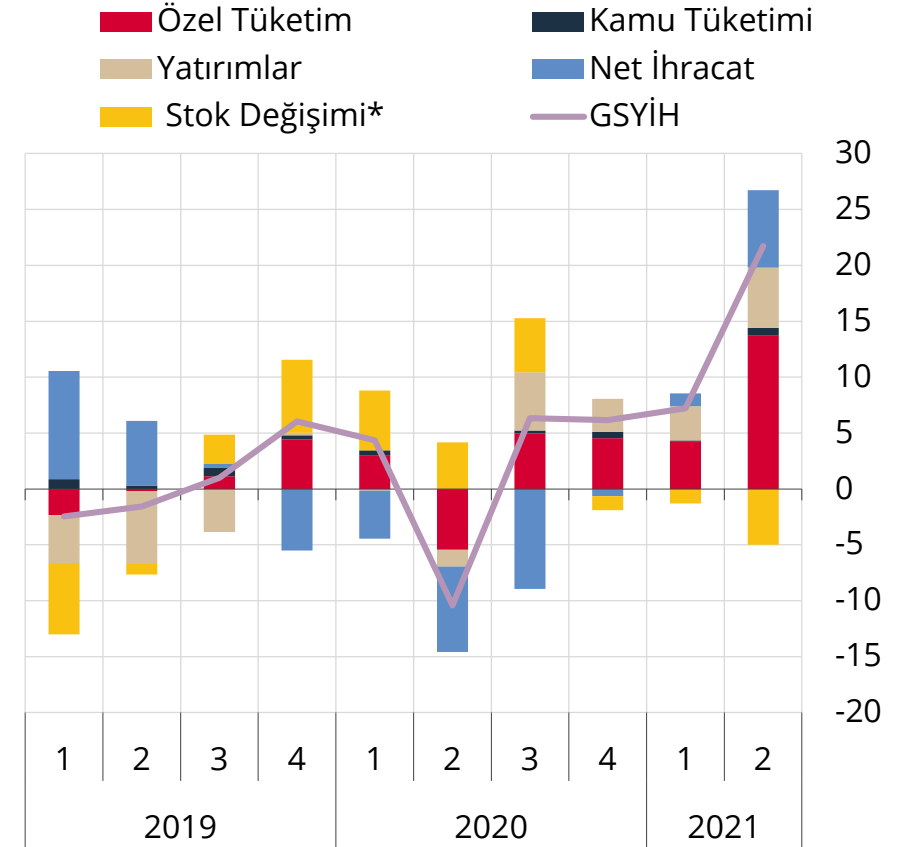
Üretim Yoluyla Yıllık Büyüme Katkıları (% Puan)

Kaynak: TÜİK, TCMB

* Zincir endeks kaynaklı istatistiki hatayı da içermektedir.

Harcama Yoluyla Yıllık Büyüme Katkıları (% Puan)

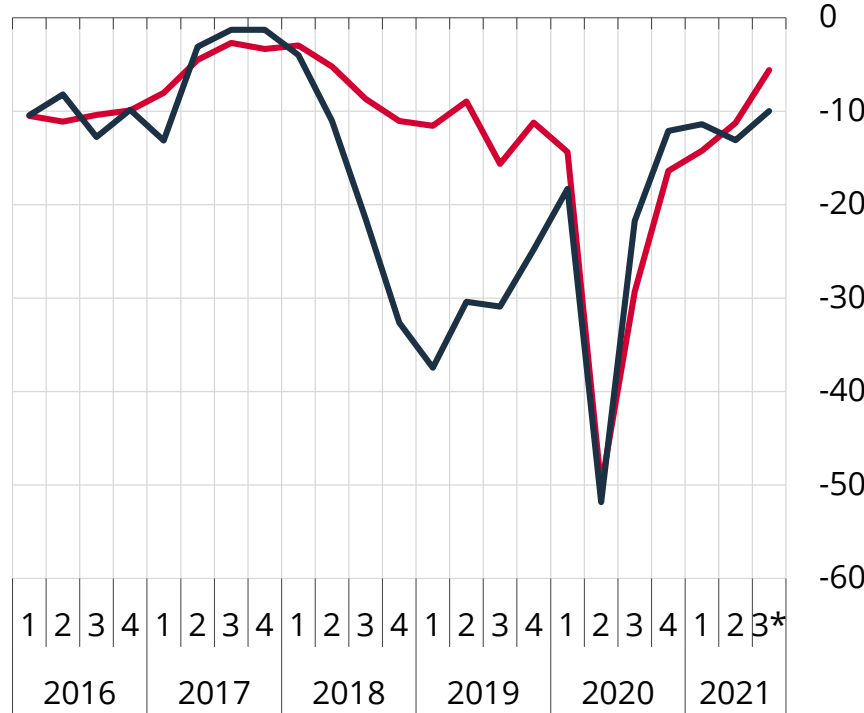
Son Gözlem: 2021 Ç2

Talep Görünümü

Öncü göstergeler üçüncü çeyrekte iktisadi faaliyetin güçlü dış talebin de etkisiyle gücünü koruduğuna işaret etmektedir.

İktisadi Yönelim Anketi Kayıtlı Siparişler (Mevsimsellikten Arındırılmış)

— İhracat Siparişleri — İç Piyasa Siparişleri

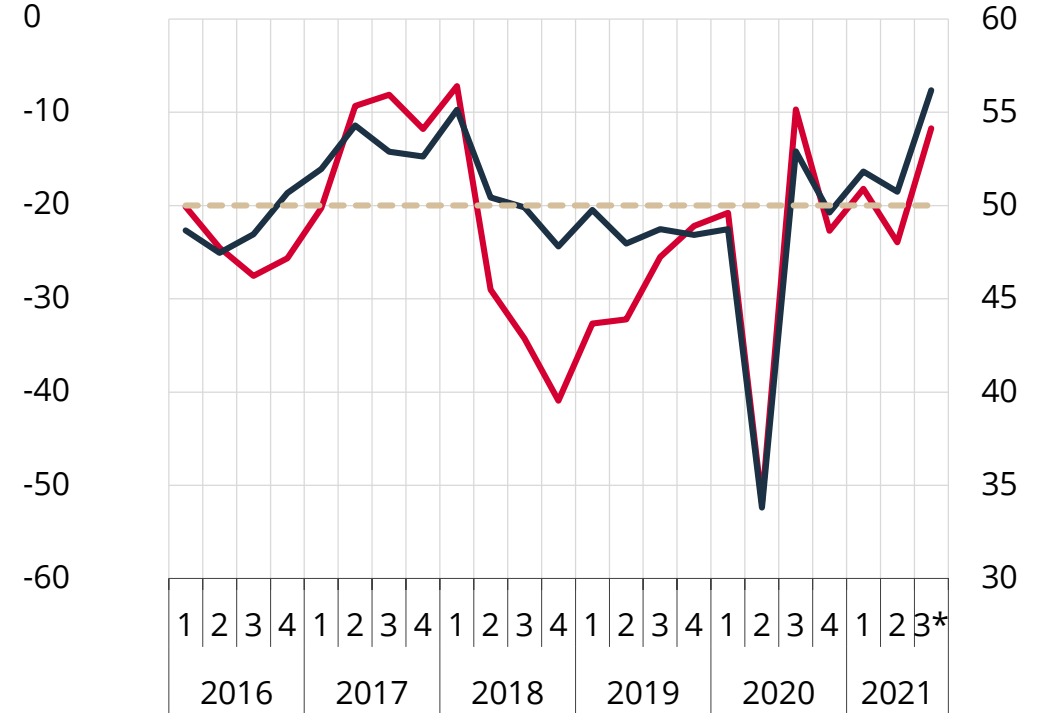
Kaynak: TCMB

Son Gözlem: Ağustos 2021

* Temmuz-Ağustos ayları ortalamasıdır.

PMI Sipariş Endeksleri (Mevsimsellikten Arındırılmış)

— Yeni Siparişler — İhracat Siparişleri

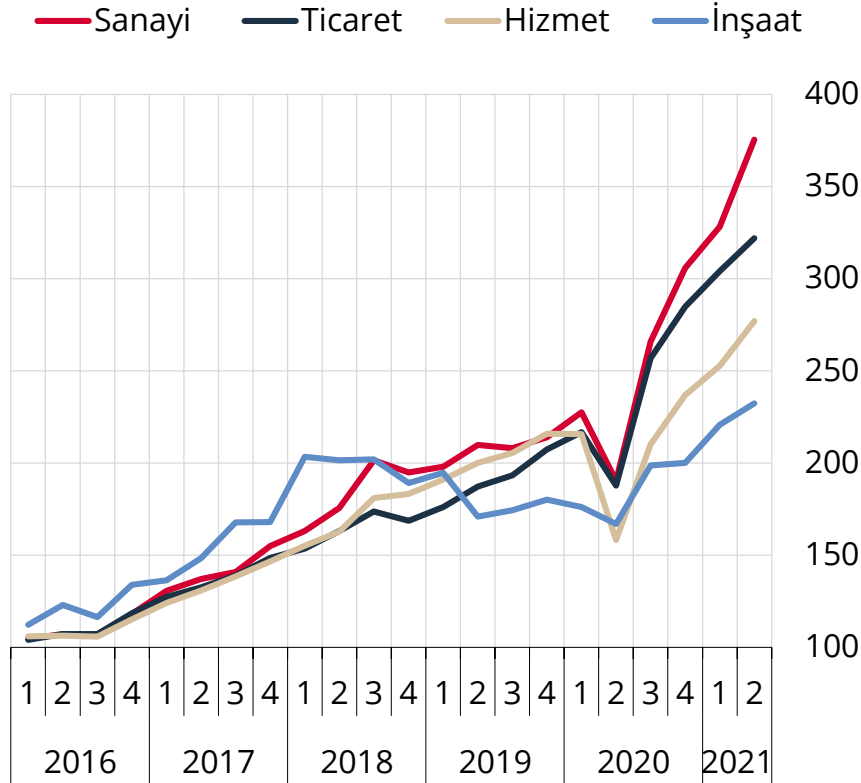
Kaynak: IHS Markit

Son Gözlem: Ağustos 2021

Açılma ve Ekonomik Normalleşme

Aşılamanın toplumun geneline yayılarak hızlanması salgından olumsuz etkilenen hizmetler ve turizm sektörlerinin canlanmasına ve iktisadi faaliyetin daha dengeli bir bileşimle sürdürülmesine olanak tanımaktadır.

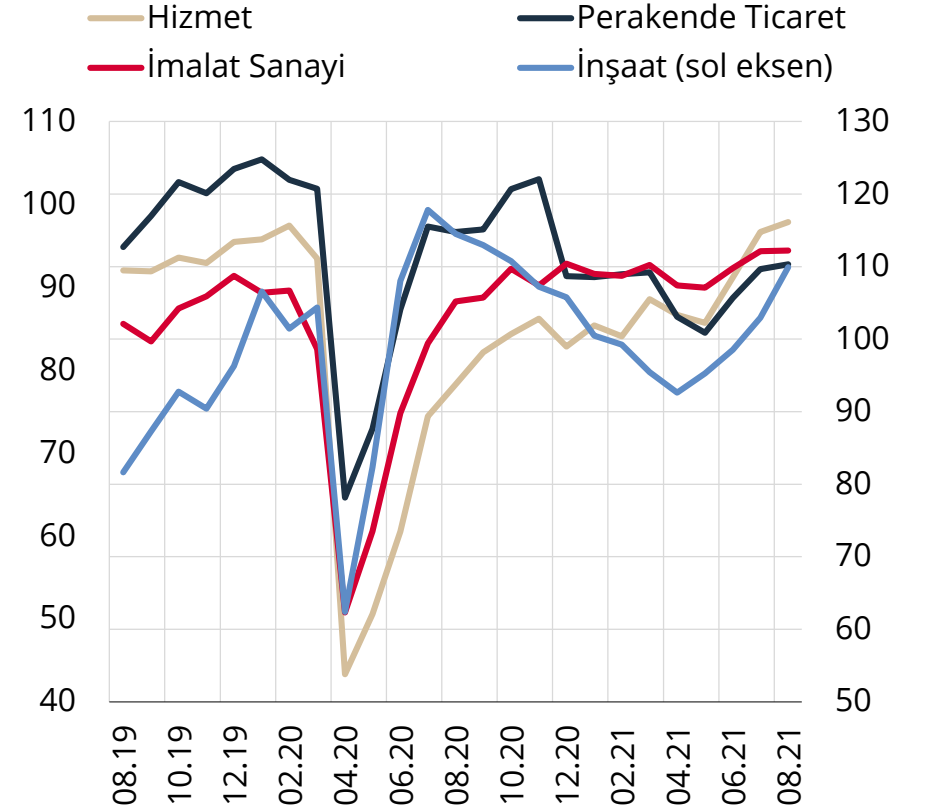
Sektörel Ciro Endeksleri (Nominal, Mevsimsellikten Arındırılmış, 2015=100)

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: Haziran 2021

Sektörel Güven Endeksleri (Mevsimsellikten Arındırılmış)

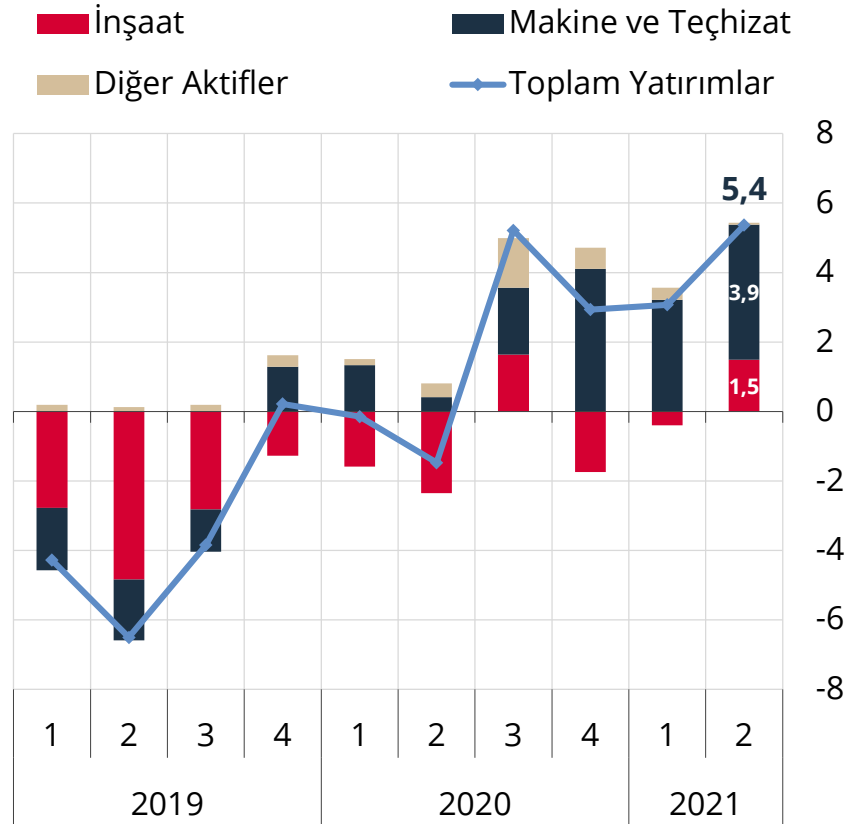
Kaynak: TCMB, TÜİK

Son Gözlem: Ağustos 2021

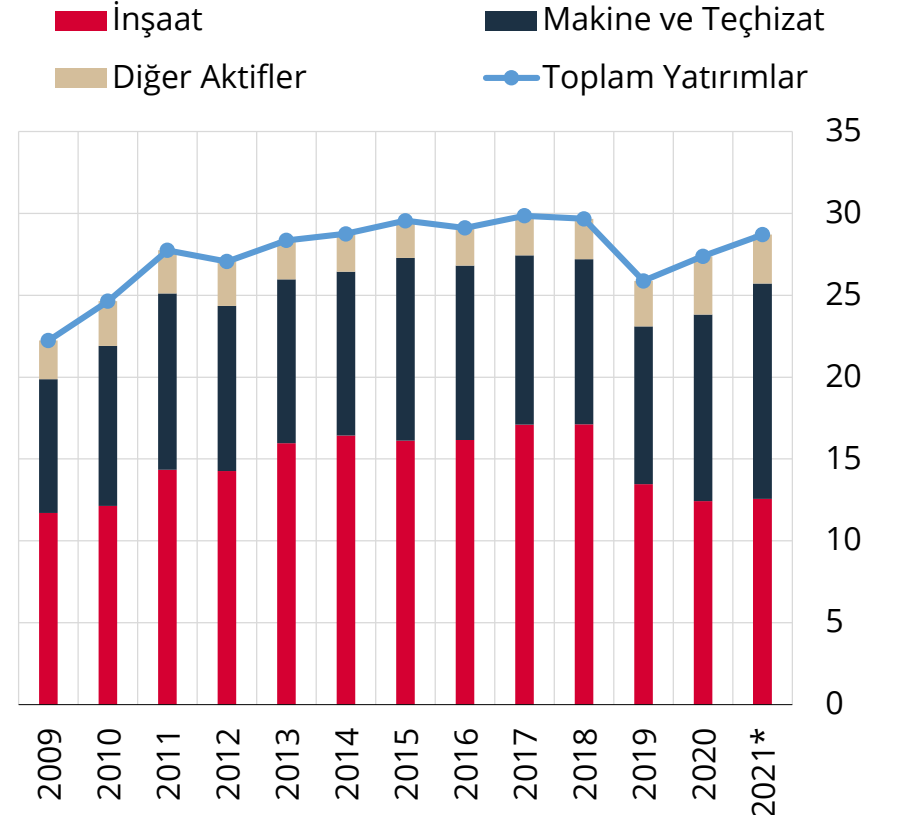
Yatırımlar

Yatırımların büyümeye katkısı makine-teçhizat kaynaklı artmaktadır.

Yıllık GSYİH Büyümesine Katkı (% Puan)

Yatırımların Milli Gelir İçindeki Payı (Cari Fiyatlarla, %)

Kaynak: TÜİK, TCMB

Son Gözlem: 2021 Ç2

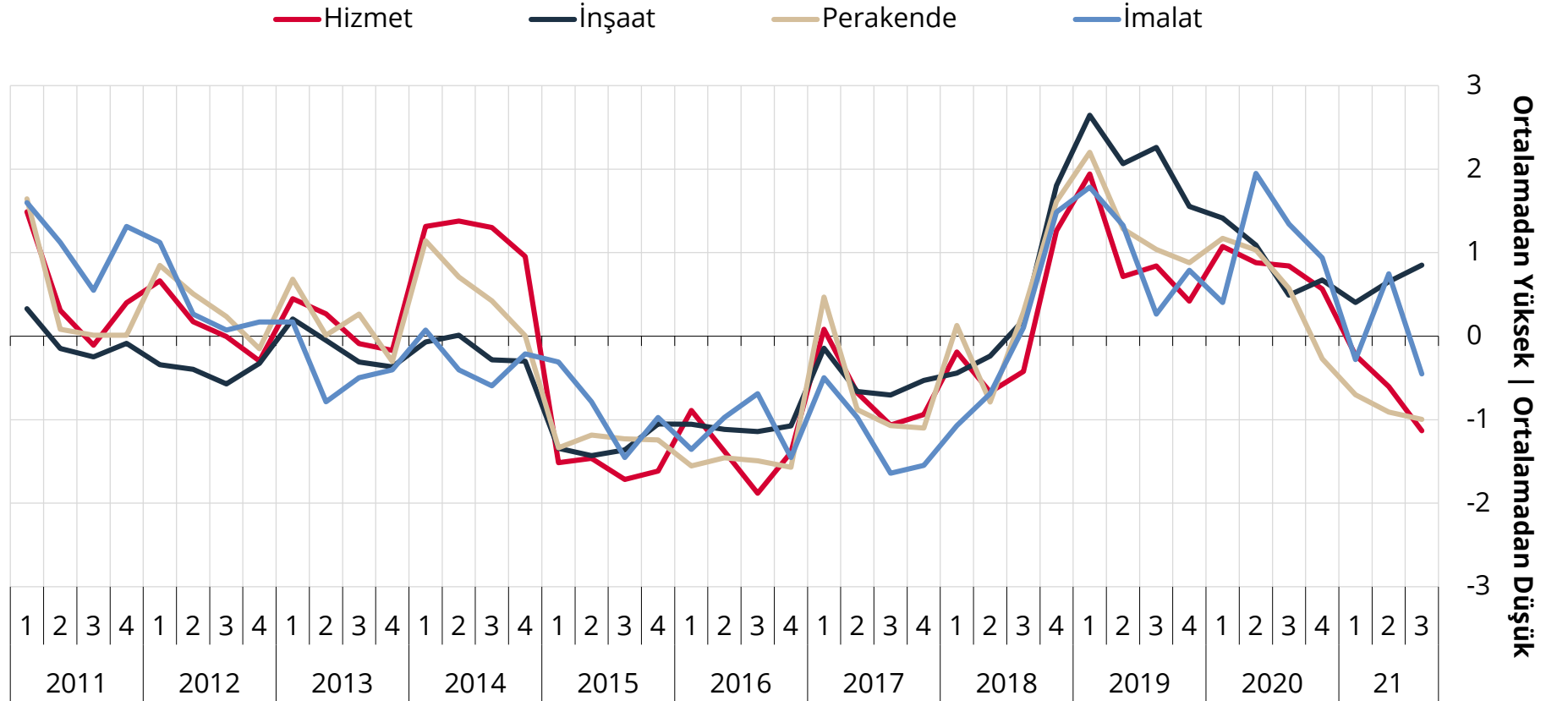
* 2021 ilk yarısı itibarıyla mevsimsellikten arındırılmış seviyelere göre dağılımı vermektedir.

Sektörler İtibarıyla Finansman Sorunları

İnşaat sektörü haricinde faaliyet gösteren firmalar mali imkânsızlıkların / finansal sorunların üretimi / faaliyeti kısıtlayan faktörler içindeki payının azaldığını ve tarihsel ortalamalara yakın seyrettiğini değerlendirmiştir.

Faaliyeti Kısıtlayan Faktörler- Finansman Sorunlarının Payı*

Kaynak: TCMB, TÜİK

Son gözlem: Temmuz 2021, İnşaat: Ağustos 2021

İktisadi Yönelim Anketi

Firmaların istihdam ve yatırım planlarını artırdığı görülmektedir.

Sektörel olarak değerlendirildiğinde firmaların yatırım eğilimindeki iyileşme üçüncü çeyrekte de devam etmektedir.

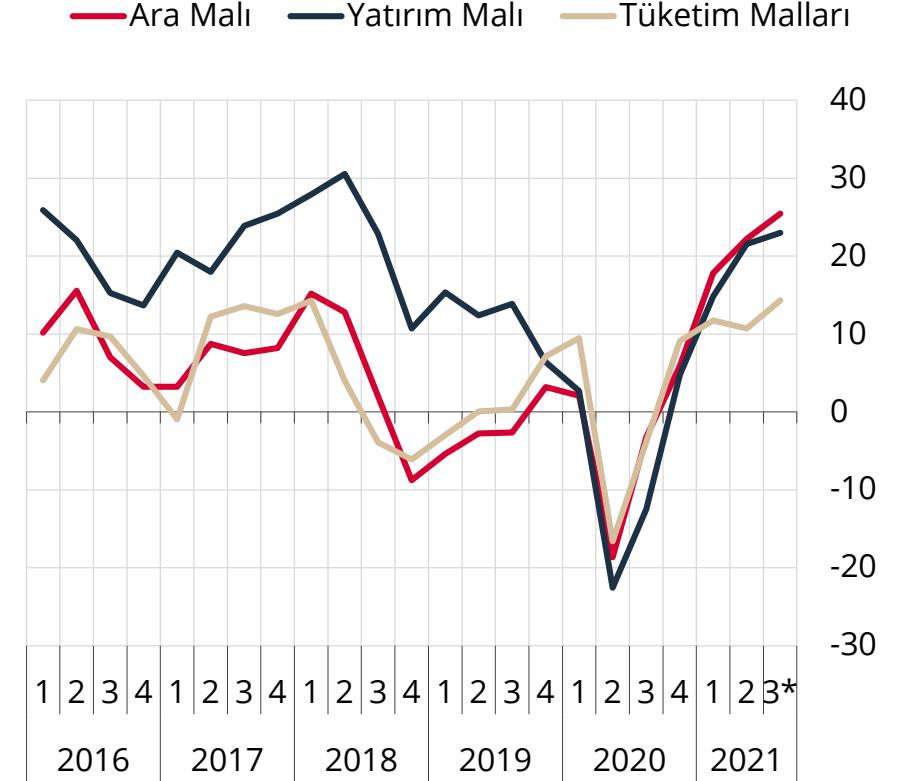
Yatırım Eğilimi ve İstihdam Beklentisi (Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TCMB

* Temmuz-Ağustos ayları ortalamasıdır.

Yatırım Eğilimi (Mevsimsellikten Arındırılmış)

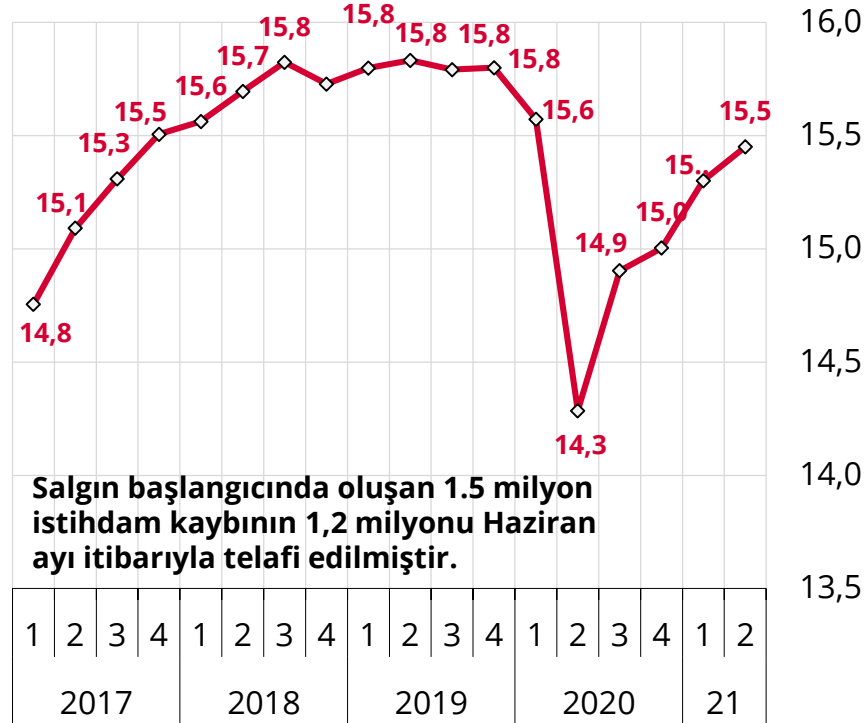

Son Gözlem: Ağustos 2021

İstihdam

Salgının etkileri hizmetler sektöründe daha belirgin olurken, olumlu dış talep görünümünün de etkisiyle sanayi istihdamı güçlü seyretmektedir.

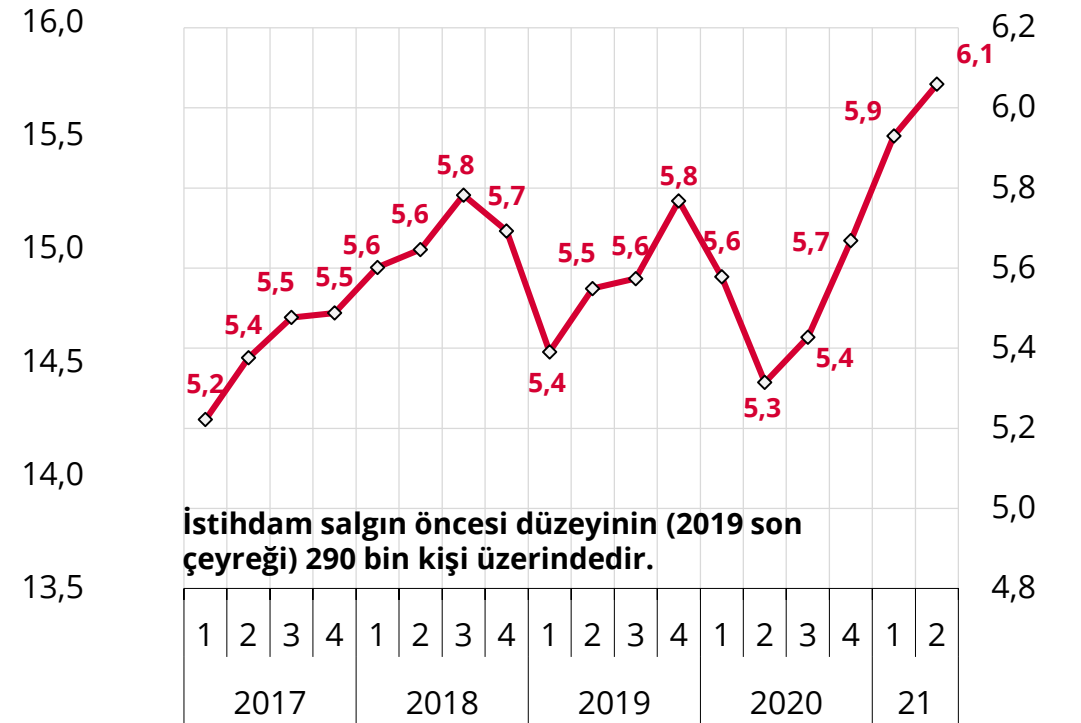
Hizmet İstihdamı (Mevsimsellikten Arındırılmış, Milyon Kişi)

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: Haziran 2021

Sanayi İstihdamı (Mevsimsellikten Arındırılmış, Milyon Kişi)

Kaynak: TÜİK

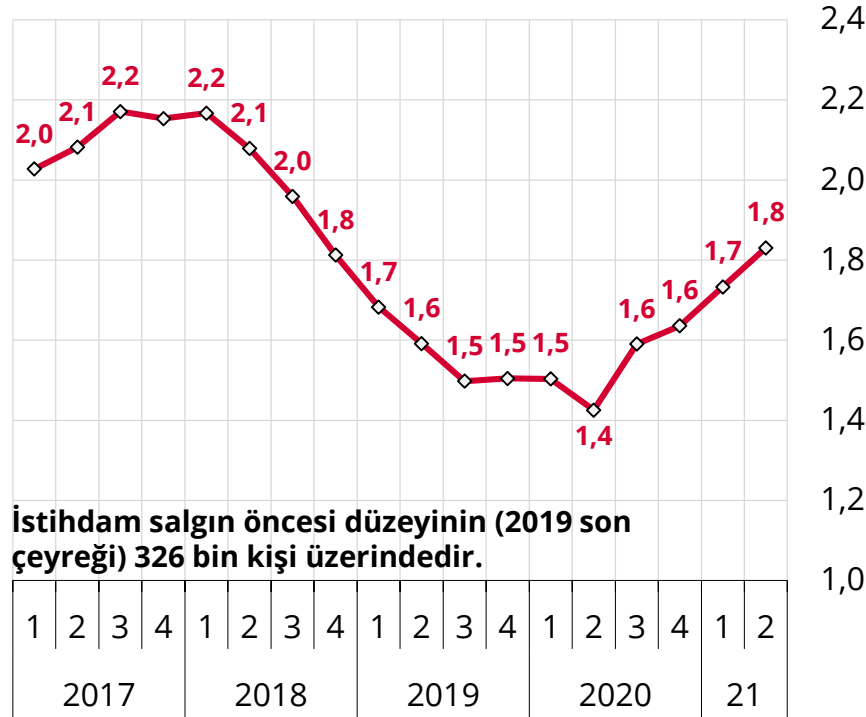
Son Gözlem: Haziran 2021

İstihdam

Tarım dışı istihdam salgın öncesi düzeylerini aşmıştır.

Hizmetler sektörü istihdamının da salgın öncesi düzeylerin aşacağı değerlendirilmektedir.

İnşaat İstihdamı (Mevsimsellikten Arındırılmış, Milyon Kişi)

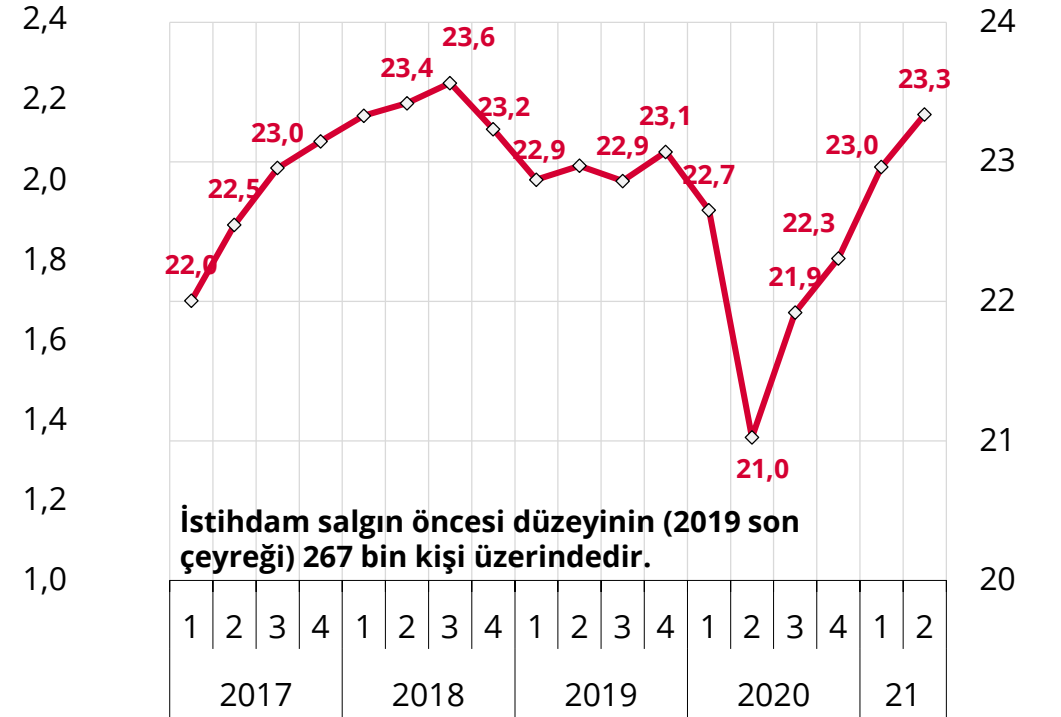

İstihdam salgın öncesi düzeyinin (2019 son çeyreği) 326 bin kişi üzerindedir.

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: Haziran 2021

Tarım Dışı İstihdam (Mevsimsellikten Arındırılmış, Milyon Kişi)

İstihdam salgın öncesi düzeyinin (2019 son çeyreği) 267 bin kişi üzerindedir.

Kaynak: TÜİK

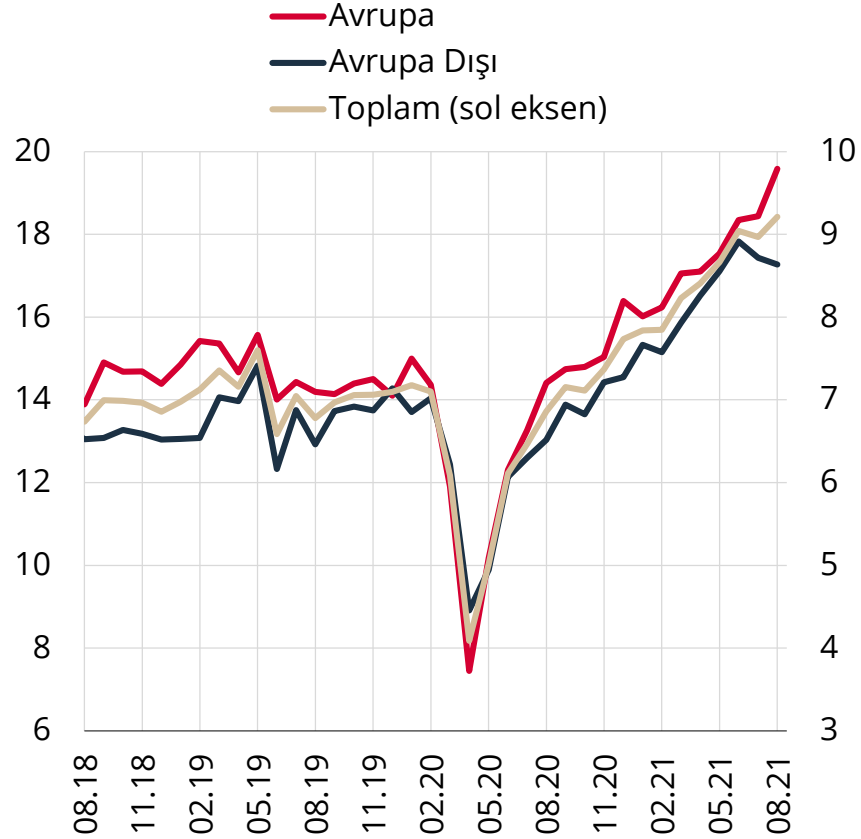
Son Gözlem: Haziran 2021

Dış Denge

Avrupa'ya yapılan ihracattaki hızlanma kaynaklı olarak ihracattaki güçlü seyir Ağustos ayında korunmuştur.

İthalat aylık bazda artış kaydetmiştir.

İhracat* (Milyar ABD Doları, Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış)

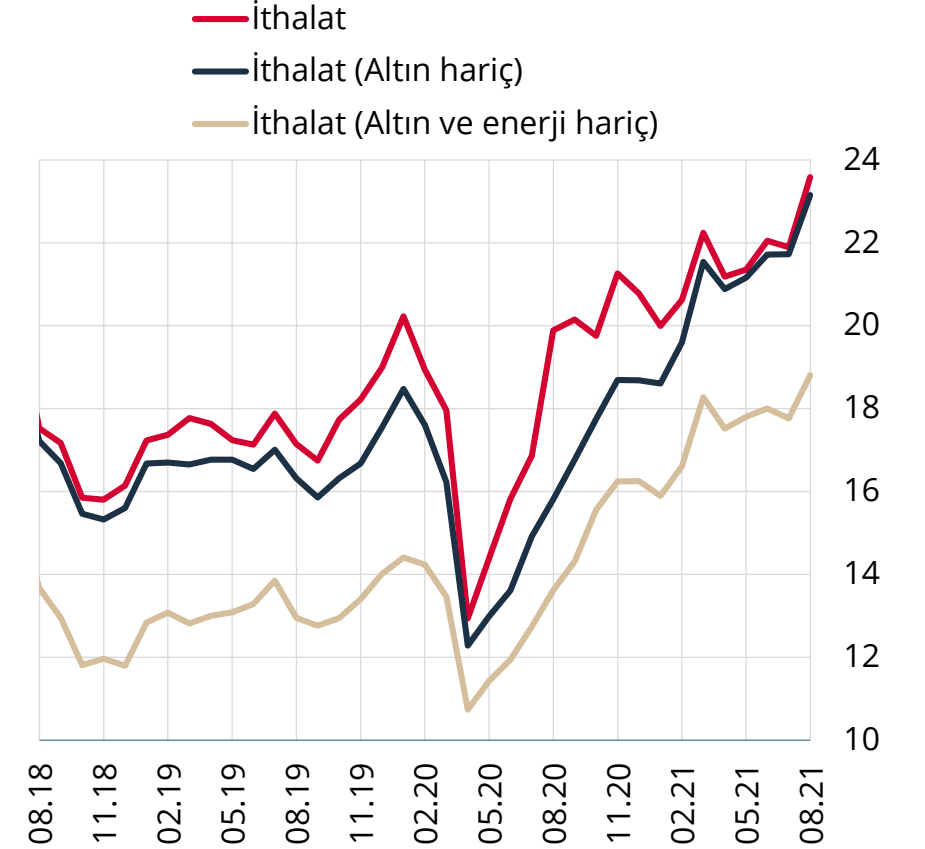

Kaynak: TCMB, TİM, TÜİK

Son Gözlem: Temmuz 2021

* Ağustos ayı verisi geçicidir.

İthalat* (Milyar ABD Doları, Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış)

Kaynak: TCMB, TİM, TÜİK

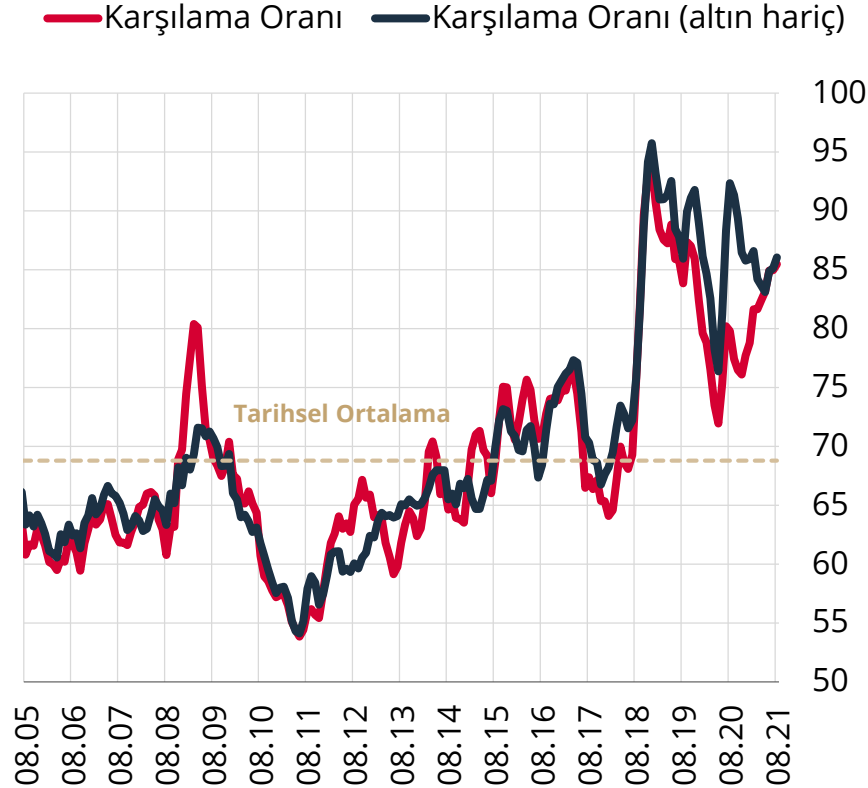
Son Gözlem: Temmuz 2021

Dış Denge

İhracatın ithalatı karşılama oranının son yıllarda nispeten yüksek olduğu görülmektedir.

Salgının turizm ve diğer hizmet ihracatı üzerindeki olumsuz etkisi azaldıkça, cari işlemler dengesinde görülen iyileşme eğilimi daha belirgin hale gelmektedir.

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı* (% Mevsimsellikten Arındırılmış, 3 Aylık Hareketli Ortalama)

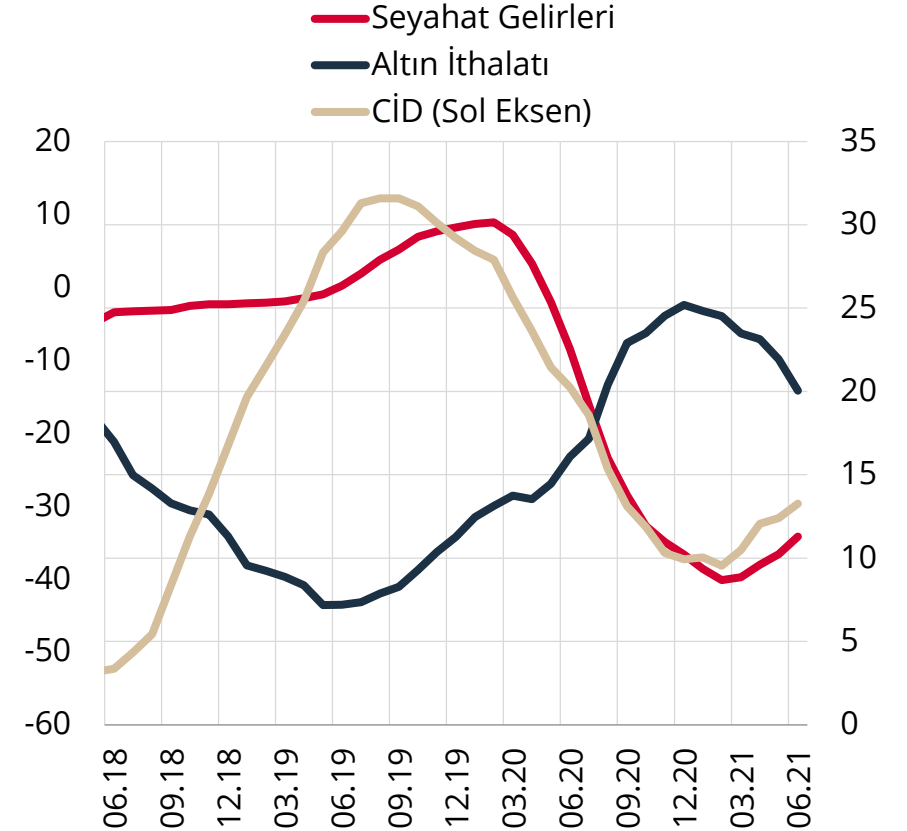

Kaynak: TCMB, TÜİK

Son Gözlem: Temmuz 2021

* Ağustos ayı verisi geçicidir.

Cari İşlemler Dengesi, Altın İthalatı, Seyahat Gelirleri (Milyar ABD Doları, 12 Aylık Birikimli)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: Haziran 2021

Dış Ticaret Dengesi

Türkiye, Avrupa ile ticaretinde fazla vermeye başlamıştır, ancak halen Asya bölgesi ile dış ticaret açığı vermektedir.

Bölgeler İtibarıyla Dış Ticaret Dengesi (Milyar ABD Doları)

	2017	2018	2019	2020	2021*	DTH*
AB 27	-14,7	0,0	8,3	-3,7	-1,5	168,2
Euro Bölgesi	-11,9	0,1	7,4	-3,4	-1,8	131,7
Almanya	-5,9	-4,2	-2,7	-5,8	-5,4	41,9
Almanya hariç	-6,0	4,3	10,1	2,4	3,6	89,8
AB Dışı Avrupa	-0,4	5,7	6,5	1,7	3,9	35,0
BDT	-15,6	-17,2	-15,6	-9,2	-13,7	47,5
Asya	-45,7	-40,6	-33,9	-36,3	-44,0	75,5
Orta Doğu ve Afrika	23,4	21,7	30,5	19,8	26,7	78,6
Kuzey Amerika	-4,2	-4,6	-3,5	-1,4	1,3	26,1

Kaynak: TÜİK

Son Gözlem: Haziran 2021

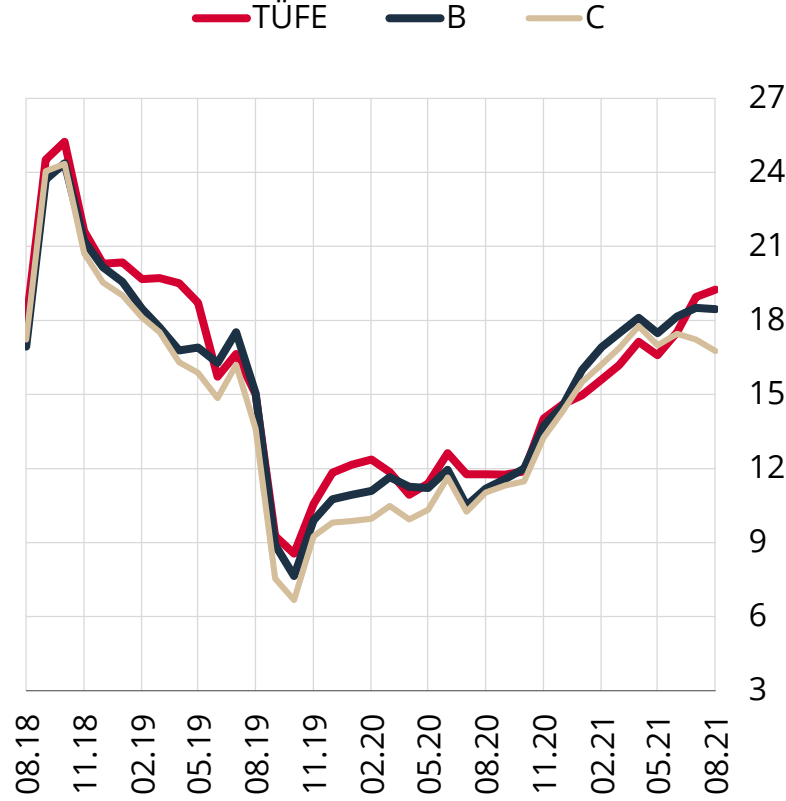
* Temmuz 2021 itibarıyla 12 aylık birikimli değerlerdir. DTH dış ticaret hacmi kısaltmasıdır.

Enflasyon

Ağustos ayında yıllık manşet enflasyon ağırlıklı olarak gıda fiyatları kaynaklı olmak üzere 0,30 puan artarak %19,25 olmuştur.

Bu dönemde, B ve C çekirdek göstergelerindeki yıllık enflasyon sırasıyla yüzde 18,46 ve 16,76 olmuştur.

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon (Yıllık % Değişim)

Kaynak: TÜİK

Gözlem Tarihi: Ağustos 2021

Yıllık Tüketici Enflasyonuna Katkı (% Puan)

	Ocak 21	Şubat 21	Mart 21	Nisan 21	Mayıs 21	Haziran 21	Temmuz 21	Ağustos 21
TÜFE	14.97	15.61	16.19	17.14	16.59	17.53	18.95	19.25
Temel Mallar (Altın Dahil)	6.15	6.33	6.47	6.68	6.16	6.6	6.3	5.7
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	4.31	4.52	4.38	4.38	4.36	5.0	6.1	7.1
Alkollü İçecekler ve Tütün	0.08	0.16	0.16	0.2	0.16	0.1	0.1	0.1
Enerji	0.99	1.1	1.48	2.05	2	2	2.6	2.5
Hizmet	3.44	3.49	3.7	3.83	3.92	3.9	3.9	3.9

Kaynak: TCMB, TÜİK

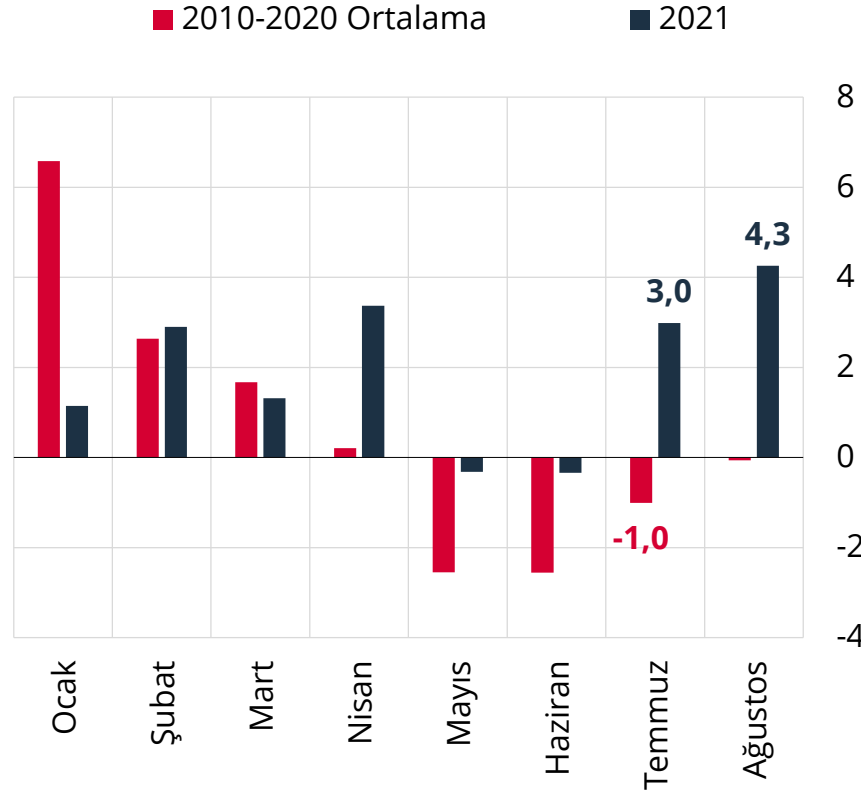
Gözlem Tarihi: Ağustos 2021

Gıda Enflasyonu

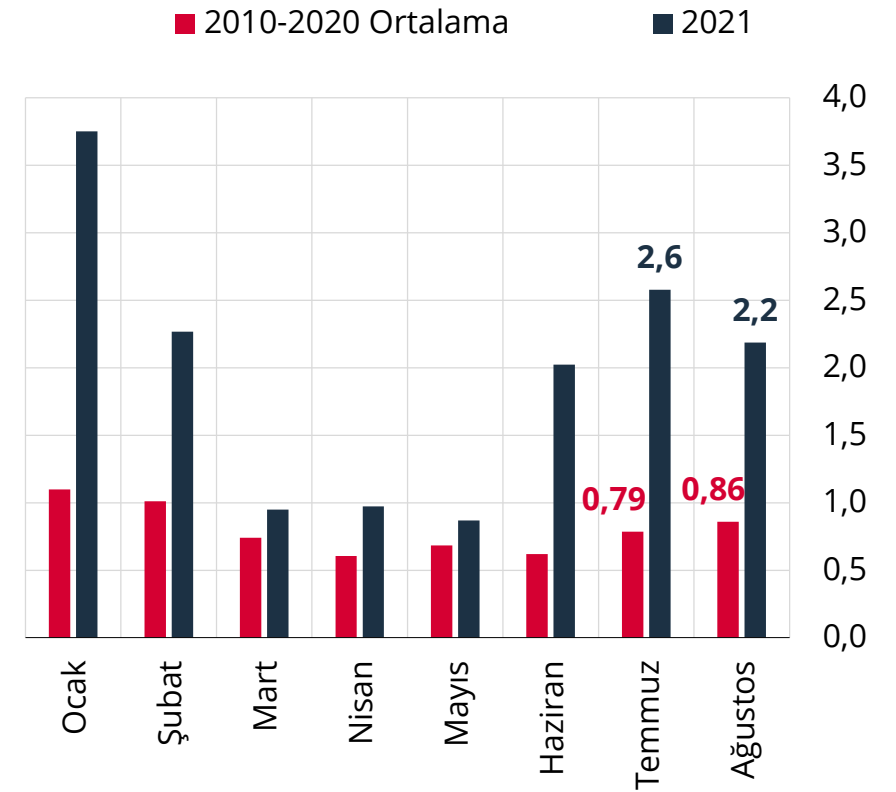
Gıda enflasyonundaki artış her iki alt kalemden kaynaklanırken, işlenmemiş gıda grubunda daha belirgin olmuştur.

İşlenmemiş Gıda (Aylık % Değişim)

Kaynak: TCMB, TÜİK

İşlenmiş Gıda (Aylık % Değişim)

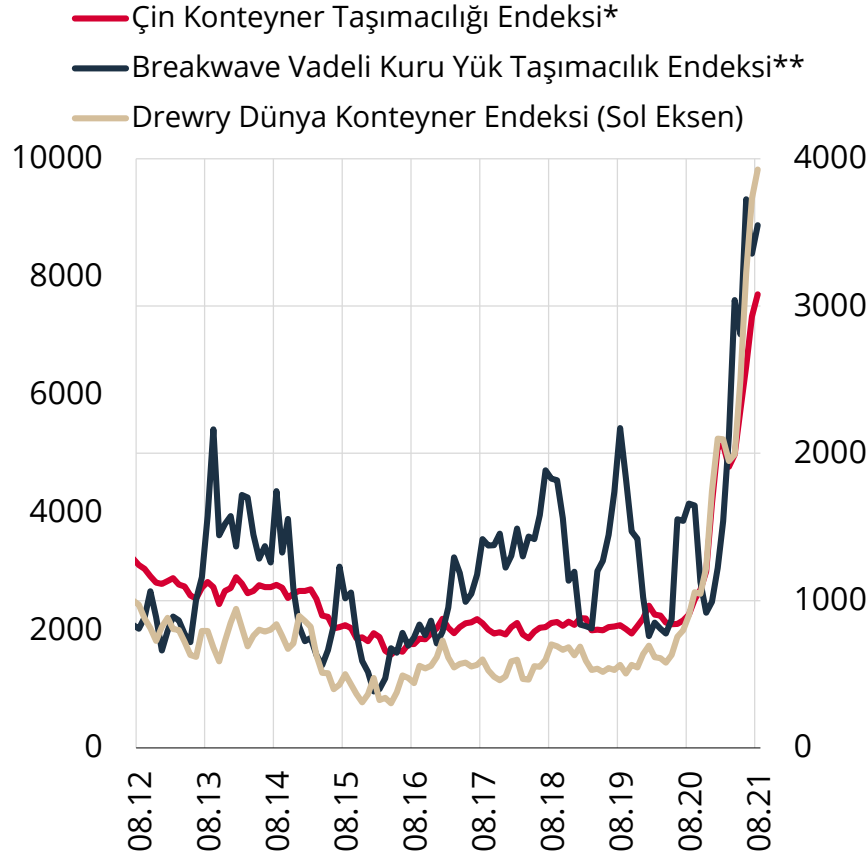
Gözlem Tarihi: Ağustos 2021

Arz Kısıtları

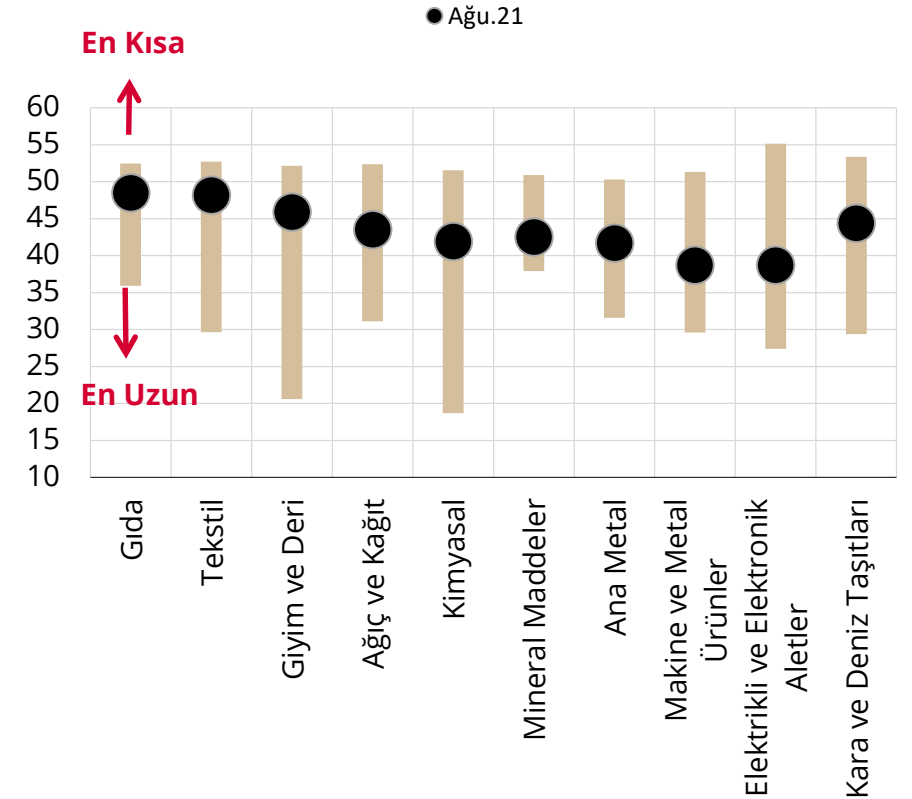
Döviz kuru ve uluslararası emtia fiyatlarıyla ilişkilendirilen tarihsel dinamikler, üretici enflasyonundaki son dönem artışını açıklamada yetersiz kalmaktadır.

Uluslararası nakliye maliyetlerinin artması ve teslimat sürelerinin uzaması üretici fiyatlarını baskılamaktadır.

Uluslararası Nakliye Maliyetleri (ABD Doları)

PMI Tedarikçi Teslim Süresi**** (Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: Bloomberg

Gözlem Tarihi: Ağustos 2021

Kaynak: IHS Markit

Gözlem Tarihi: Ağustos 2021

* Çin konteyner limanlarından yapılan taşımacılık için spot ve sözleşmeli navlun maliyetlerinin hacme göre ağırlıklı ortalamasından elde edilmektedir.

** Capesize, Panamax ve Supramax kuru yük taşımacılık navlun vadeli işlem sözleşmelerinin hacim-kontrat büyüklüğüne göre ağırlıklı ortalamasından elde edilmektedir.

*** 8 nakliye rotasındaki ticaret hacmine göre ağırlıklandırılmış 40 ft konteyner navlun maliyeti.

**** Serinin daha düşük değerleri daha uzun teslim süresine işaret etmektedir.

Tüketici ve Üretici Enflasyonu

Üretici ve tüketici enflasyonu arasındaki fark, son zamanlarda birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomide uzun vadeli eğilimlerin üzerinde seyretmektedir.

Gelişmiş Ekonomiler

	TÜFE (Yıllık, %)	ÜFE (Yıllık, %)
Norveç	3	43,4
Kanada	3,7	15,4
İsveç	1,4	13,5
Euro Bölgesi	2,2	10,2
ABD	5,4	7,8
Çekya	3,4	7,8
Japonya	-0,3	5,6
İngiltere	2	4,9
Avustralya	3,8	2,2
Y. Zelanda	3,3	2,1

Gelişmekte olan Ekonomiler

	TÜFE (Yıllık, %)	ÜFE (Yıllık, %)
Arjantin	51,8	69
Türkiye (*)	19,25	45,52
Brezilya	8,99	36,8
Şili	4,54	30,4
Rusya	6,46	28,1
Kolombiya (*)	4,44	17,6
Romanya	4,95	11,78
Macaristan	4,6	11,6
Malezya	2,2	11,5
Hindistan	5,59	11,16
Çin	1	9
Polonya	5,40*	8,2
G. Afrika	4,6	7,4
Meksika	5,81	6,43
Tayland	0,45	5,04
Endonezya	1,59*	2,72
Filipinler	4	-2,4

Kaynak: Bloomberg

* İlgili enflasyon verisi Ağustos gerçekleşmesidir.

Son Gözlem: Temmuz 2021

TÜFE Artışına En Yüksek Katkı Veren Ürün Grupları

Son dönemde belirli ürünlerdeki fiyat artışlarının tarihsel ortalamalarının oldukça üzerine çıktığı görülmektedir.

TÜFE Madde Grubu	Ağustos Ayı TÜFE Yıllık (%)	TÜFE 10 Yıllık Ortalama (%)	Katkı
Yiyecek Hizmetleri	23.75	12.49	1.15
Dizel Motorlu Araçlar	27.05	13.89	0.90
Kişisel Ulaştırma Araçlarının Yakıt Ve Yağları	21.31	7.23	0.82
Elektrik	29.15	10.77	0.79
Kapasitesi 1200-1699 CC Arasında Olan Benzinli Araçlar	26.92	14.17	0.78
Sebze (Patates Ve Bazı Yumru Bitkiler Hariç)	47.50	14.40	0.78
Taze Meyveler	33.47	12.00	0.74
Konutun Bakım Ve Onarımı İçin Malzemeler	46.18	12.62	0.70
Ekmek	26.13	11.88	0.60
Kümes Hayvanları Eti	62.77	7.99	0.59
Apartmanda Yaşayan Kiracı Tarafından Ödenen Gerçek Kira	10.22	7.75	0.56
Dana Eti	23.37	9.63	0.52
Diğer Katı Ve Sıvı Yağlar	55.86	12.64	0.51
Peynir	29.40	12.39	0.44
Kişisel Bakımda Kullanılan Diğer Aletler, Ürünler Ve Eşyalar	19.08	11.23	0.35
Şehir Gazı Ve Doğalgaz	19.49	10.59	0.35
Su (Şebeke Suyu)	13.52	8.09	0.33
Kişisel Ulaştırma Araçlarının Bakım Ve Onarımı	24.59	13.53	0.29
Diğer Fırın Ürünleri	21.13	11.14	0.28
Taze Süt	35.68	12.05	0.25
Telefon Ve Telefaks Hizmetleri	6.87	4.40	0.23
Yemek Odası Ve Oturma Odası Mobilyaları	23.12	10.92	0.23
Yumurta Ve Yumurta İle İlgili Ürünler	49.22	17.74	0.23
Ev İle İlgili Temizlik Malzemeleri	20.98	10.39	0.22

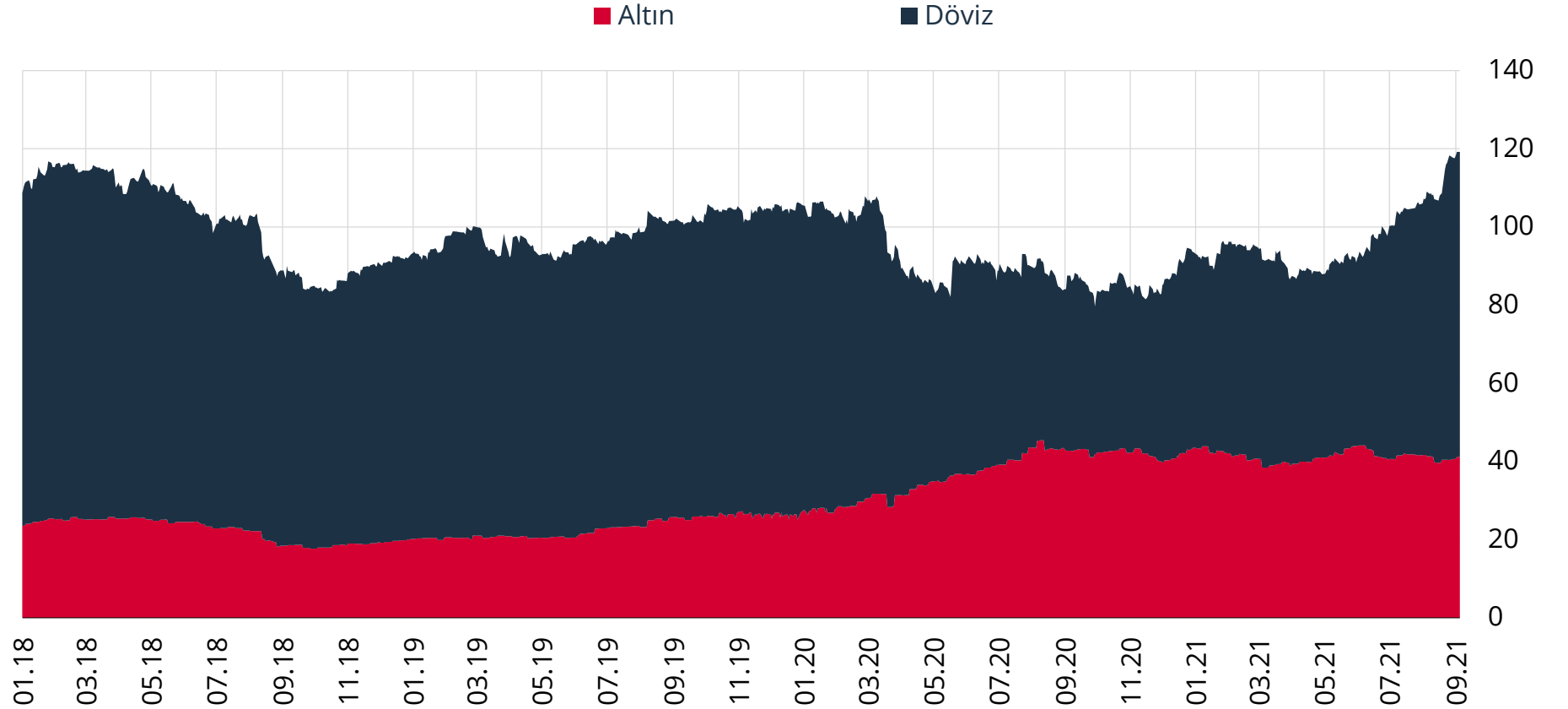
Kaynak: TCMB, TÜİK

Gözlem tarihi: Ağustos 2021

Rezervler

TCMB rezervleri artmaya başlamıştır.

TCMB Rezervleri (Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB

Gözlem Tarihi: 06 Eylül 2021

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

www.tcmb.gov.tr